

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

4. Peccator in peccato manens non potest beatus fieri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

necesse est eum in re alia directa conquisce-
re. Hoc autem nihil aliud esse potest nisi crea-
tura: cuius vel solus amor miseria est, fructio
major miseria. Quanto enim delectabilius ac
securius ea-fruitur, tanto arctius cum ea collig-
gatur. Ex quo fit ut inde homines abrupte
amorem & ad Deum transferre non audeant:

7. Psal. 9.

*Quia cum conati fuerim, dolebat animo, tanquam
pedem de compede exuere cupientes: cui dolori succum-
bentes à perueniendis dilectionibus noluit abscedere.
Hæc autem longè gravior poena peccati est
quam si flagris terreis cederetur: ut meritò
divinæ misericordiæ tribui debeat, & Augu-
stinus sæpè tribuat eum non fuisse amatorem
creaturæ: ad voluptatem eius fruendo perve-
nires. Quapropter rectissimè sanctus Doctor:*

4. Confess.
cap. 6.

*Miser est omnis animus vincit amicitia, id est amo-
re, rerum mortalium & dilaturatur cum eas amittit,
& tunc sentit miseriam qua miser est. & amicitiam
amittat esse. Cum ergo impossibile sit animo
à Deo se avertentem non in aliquam creatu-
ram amando irruentemque conquiscere, im-
possibile est, hoc ipso non esse miserum & per
hoc supplicio obnoxium: quod liberam vol-
luntatis petiti in eam committatur. Hinc enim etiam
maximè commendatur, quod bonum sit Deus, quan-
do nulli ab eo recedenti bene est. Quare obsecro,
cum alia se dilecta se habere esse possit? Quia & qui
gaudent in misericordia voluptatibus, esse sine dolore
in amore non possunt: & qui omnino malum deserunt
sua maiore superbia, si ipse non sentiant alia
quæ se deserere non verentur, misericordie speculum appa-
rent. Hinc in Psalmis loquens ab Augustino in-
dignatur Deus: Si recedat à me & bene tibi est, ego
non sum lonum eum. Proinde, si ipse est beatitudo
nostra, quid erit recedenti nisi miseria? Nimirum
in ratione & hominem & immutabiliter verum
est, quod supra dixit Augustinus: Tanta est
beatitudo iustitiae, quæ est Deus, ut nemo ab ea
nisi ad miseriam posse abscedere.*

Es. 11. de
Genesi 4.

*Dehinc ipsum peccatum indivisa poena
est in se ipsum. Nam quamvis peccatum quatenus
est sine comite voluntarium est, non possit esse
poena sed culpa, quæ tamen hominum
creaturæ rationalis malum est, quo se affici
nemo vult, eatenus est involuntarium, &
pena illi esse sui ipsius nihil vetat. Hinc Au-
gustinus: In seipsis mala voluntates habent interiori-
bus, quod omnium rerum non potest non esse, sed
sola misericordia sua non potest non esse, sed
sub illa ratione non potest non esse, sed
sola misericordia sua non potest non esse, sed
sub illa ratione non potest non esse, sed*

10. Psal. 70.

*est, quod supra dixit Augustinus: Tanta est
beatitudo iustitiae, quæ est Deus, ut nemo ab ea
nisi ad miseriam posse abscedere.*

17. 3. de
16. 4. de
cap. 15.

*Dehinc ipsum peccatum indivisa poena
est in se ipsum. Nam quamvis peccatum quatenus
est sine comite voluntarium est, non possit esse
poena sed culpa, quæ tamen hominum
creaturæ rationalis malum est, quo se affici
nemo vult, eatenus est involuntarium, &
pena illi esse sui ipsius nihil vetat. Hinc Au-
gustinus: In seipsis mala voluntates habent interiori-
bus, quod omnium rerum non potest non esse, sed
sola misericordia sua non potest non esse, sed
sub illa ratione non potest non esse, sed*

17. 3. de
16. 4. de
cap. 15.

CAPVT QVARTVM.

Peccator in peccato manens non potest beatus fieri.

HINC facile in me tacentem
intelligitur, quid de illa doctrina
quorundam sentiendum sit, qua non
contenti peccatam à peccato separasse,
peccatori etiam beatitudinem tribui posse pro-
fitentur. Ita nullus est libertatis opandi li-
me, cum quicquid rationalis humanis plau-
sibile videtur, ipox etiam disputandi solertia
pulla veteris doctrine consideratione, pro-
pugnatur. Quia de re non est opus iterum sin-
gula principia sancti Doctoris sæpius tracta

rem penam suam eandem ipsam iniquitatem suam.

Cum igitur Augustini doctrina tam solidis
fundamentis ab externa peccatis lege nitatur,
tot occultissimis & indivulsis, & incessanter
peccato adherentibus poenis veluti totidem
testibus verissima esse comprobetur, nemo do-
ctrinam istam infirmare poterit, nisi qui ad-
ministrationis universi pulchritudinem, sine
penis aut præmijs consistere, aut Deum, ut
omnia suscipere deique ferantur, licere posse fa-
teatur. Nam ut Augustinus: *Hic duobus, præ-
mijs & supplicijs, universa creatura, quam Deus
à se conditam regit, mirifica & paucis cognita pul-
chritudine decoratur. Nimirum, ut dum sua cuique
tribuantur, pulchritudo universitatis nulla ex parte
violetur.*

Quibus omnibus multoquo pluribus que
nos latent, profundiori sublimitate conside-
ratis, non dubitavit Augustinus doctrinam
istam velut Catholicam doctrinam tradere,
quæ negari non possit nisi negetur Deus.
Nam cum ad verfos Manichæos fidei deserte-
res, ex naturali quoque lumine rationis osten-
ditur peccata à Deo iusto impunita esse non
posse, sic omnem rem brevi complexione
concludit: *Quia cum ita sint, secundum Catholi-
cam fidem & sanam doctrinam, & intelligentibus per-
spicuum veritatem, nec natura Dei nocere potest quis-
quam, nec natura Dei nocere inuisit cuiquam, vel
nocere impunitè patitur quemquam. Et libro de
duobus animabus, ut nudatione fateri Ma-
nichaos cogat, voluntatem esse causam, om-
nis malituncum hoc assumit, necessario dam-
nari aliquas animas quas videlicet peccari-
ces esse cernimus. Quæ nisi dimittentur, hoc
est poenæ debere severitate plectantur, nefas
illud quod omnis religio abhorret, sequeretur
non esse providentiam: Quærentem, inquit, in-
natum aliquis, an nullas animas Deus damnet. Si
nullas, nullum neceorum iudicium est, & illa pro-
videntia, & casu potius quam ratione mundus admi-
nistratur, vel potius non administratur. Non enim
administratio casibus danda est. Hæc autem si in
quibus religione devinctis credere nefas est, restat ut
aut sit à suorum animarum damnatio, aut nulli
peccata sint. Quomodo quæsto hoc loquitur si
Deus peccata posse impunita dimittere? Sed
jam ad aliud doctrinæ caput progrediamur.*

A ponderare. Sufficit enim cuiuslibet perspicuum
esse, ut si unumquodque eorum probet, pec-
catum sine comite supplicio esse non posse,
multo efficacius etiam probet peccatorem
manentem in peccato non posse esse felicem,
quod sicut ex principijs Augustini aperte
sequitur, ita etiam non raro ex professo tra-
ditur tanquam ex diversis capitibus impossibile.
Primo quia est contra iustitiam & veritatem,
quarum utraque immutabilis est: *Si in futuro
seculo, ultimo Dei iudicio vindicatur de malis,*

Handwritten marginal note in the left margin.

Handwritten marginal note on the right edge.

Handwritten marginal note at the bottom right.

hoc ei (viro iusto) placet quod Deo, ne bene sit malis, ne priorem praeferat, quam simpliciter suadet. Quod utique iniustum est, & a regula veritatis, quem insisterit illi, alienum. **DE**

Deinde quia non solum in se iniustum est, sed qui hoc putat etiam iniustum faciet ipsum Deum: Qui multum sibi pollicetur de misericordia Dei, subreptim in animum ipsius ut faciat iniustum Deum, & putet, quia si permiserit peccator & noluerit recedere ab iniquitatibus suis, veniat illi & ibi enim posuerit sit, ubi ponit servos suos, quos obtemperant. Et iustum hoc erit ut ibi te ponat per se, autem in peccatis? Sic, ut iniustus esse ut & Deum facias iniustum?

Tertio quia est contra honestatem, contra pulchritudinem, contra ordinem universi quod tali dicitur iniquitate carparet: **H**abitatio ergo caelestis talis anima non concurrit per peccatum, tenet se a se congruit per supplicium: ut quodlibet elegerit semper sit pulchra universitas, decens sumis paribus ordinata, cuius est conditor & administrator Deus. Cuius indecentia causam clarius explicans: Namque optima, inquit, anima cum in inferiori creatura habitant, non ea oportet miseris, quam non bene, sed usque carum bono. Scantione peccatrices anima parituntur habitare in sublimibus locis, inhonestum est, quis non concurrit illis quibus nec heri potest, nec ornamentum aliquid conferunt. Quod exemplo iusti & peccatoris pariter ignium cruciatibus tolerantium congruenter exponit, ut intelligeremus haec interiora quandam imaginem praese ferre superiorum, at si post illos ignes vel etiam ante illos, optimum illam virtum contra eum ad conseruatiuam celestis habitatiouis ad sidera videremus attrilli, utique latere videretur. Si autem secleratum latronem, sive ante supplicium, sive post supplicium, cum eodem malitia voluntatis ad sedem honoris sempiternam terrena videremus in calum, quis non offenderetur? Ita fit ut inferiores creaturas ante omnia ponere, superioriores autem minus illorum. Ex quo fit ut etiam iudicet impossibile peccatorem felicitate iustorum frui, licet possibile fuerit ut Christus iustus peccatorum miseriam sustineret. Non autem sicut iustus potuit in ipsa iustitia permanens corpus habere mortale, ita iniquus potest, dum iniquus est ad immortalitatem pervenire sanctorum, sicut sublimem & angelicam beatorum.

Quarto quia tollit fundamentum providentiam divinam, atque ipsum consequenter Deum. Quod in quaestionibus octoginta tribus duplici ratione concludit. Prima con ficit, nihil in hoc mundo casu fieri. Siquid enim casu fieret, hoc non pertineret ad providentiam Dei, & per hoc nec ad ipsum Deum, hoc autem tam impossibile est, quam esse quicquam boni quod non sit ex Deo. Complexio ejus ista est: Qui quid casu sit remere sit. Quo quid temere sit non sit providentia. Si ergo casu aliqua sunt in mundo, non providentia universus mundus administratur, est ergo aliqua natura atque substantia, quae ad opus providentiae non pertinet. Hoc autem impossibile esse sic consequenter probat: Omne autem quod est, in quantum est, bonum est. Summe enim est illud bonum cuius participatione sunt bona

cetera. Et omne quod mutabile non per seipsum, sed boni innumeros participacione in quantum est, bonum est. Porro illud bonum cuius participatione sunt bona cetera, quae in se sunt, non per seipsum, sed per seipsum bonum est, quam divinam etiam providentiam vocamus. Nihil igitur casu fit in hoc mundo. Haec est prima ratio deinde ad cui nititur secunda de penis & praemijs. Hoc, inquit, constituto consequens videtur ut quicquid in mundo geritur partim a divinis & partim a hoc est solo Deo, partim a nostris voluntatibus. Deus enim quovis bono optimo & utilissimo longe atque incomparabiliter melior & iustior est. Autem autem genus & gubernans universum, nullam penam cuiquam sine merito infligit, nullum praemium inmerito datur. Meritum autem praemio, peccatum & meriti praemio, datur. Optime omnino atque verissime. Hoc enim omnium hominum iudicio inscriptum est, quod iustus regens universum nullam penam cuiquam inmerito infligit, nullum praemium inmerito datur.

Cum ergo iustitiam humanam in immensum a divina superati, creatura rationalis ingratate non possit, ex hac vena manat quod omnium sane mentis iudicium, illa ataxia vellet iniusta offenditur, cum impijs hominibus iustorum praemium dari viderit aut putaverit. Teltatur hoc Augustinus diversis locis. Nam inde est id quod supra dixit, in latro velletur in calum qui non offenderetur? Inde est illa Ieremia, illa Habacuc, illa Davidis querimonia tanquam de re inspectem absurdissima & iniustissima quod pace & felicitate fructuorum mali: Mei pane motus sunt pedes pedes effusi sunt gressus mei. Quanta rerum perturbatio videri debuit, ubi vir tanctos velut indigna Dei iustitia fieri, certens periclitatur. Et quid erat hoc tantum nefas, quo Deus sperguntur defertur? Quia zelari sepe iniquos pacem peccatorum videns. Nimitum hoc vult, ut Augustinus propheta mentem & verba explicat: Vidi malos & displicuit mihi Deus: Hoc enim volebam ut non permitteret Deus malos esse felices. Nempe quia audecens, per veritatem, iniustum & ideo intelligi & impossibile Deo: itaque subijcit Augustinus: Intelligat homo, nunquam hoc permittit Deus. Sed ideo malus felix putatur, quia quid sit felicitas, ignoratur. Ex quo fit ut idem sanctus dicat: Magnam esse vim quaestiois, magnam difficultatem, magnam laborem, & quasi inextricabilem, ut cognoscatur quomodo & iustus sit Deus, & res humanae ceterae, & non sit iniquus quod peccatores felicitatem habent in terra, & iusti plerumque fatigantur. Quamobrem quicunque sive veniunt sive fallunt colunt aut coluerunt Deum non manus Ethnici quam fideles, ista quaestio ne perturbata sunt: ut qui viderent iustitiae repugnare, ut impij felicitate fruerebantur. Et quae quae lo hic est: anxia perturbationis, quae umbra iustae offensionis, si Deus possit praemiorum penarumque vices prohiberi suo commutare? Quosane magis mirum est, inter solos Christianos aliquos repositos esse qui in istud paradoxum praemii sapientiae subtilitate progressi sint.

Quid ergo iustitiam humanam in immensum a divina superati, creatura rationalis ingratate non possit, ex hac vena manat quod omnium sane mentis iudicium, illa ataxia vellet iniusta offenditur, cum impijs hominibus iustorum praemium dari viderit aut putaverit. Teltatur hoc Augustinus diversis locis. Nam inde est id quod supra dixit, in latro velletur in calum qui non offenderetur? Inde est illa Ieremia, illa Habacuc, illa Davidis querimonia tanquam de re inspectem absurdissima & iniustissima quod pace & felicitate fructuorum mali: Mei pane motus sunt pedes pedes effusi sunt gressus mei. Quanta rerum perturbatio videri debuit, ubi vir tanctos velut indigna Dei iustitia fieri, certens periclitatur. Et quid erat hoc tantum nefas, quo Deus sperguntur defertur? Quia zelari sepe iniquos pacem peccatorum videns. Nimitum hoc vult, ut Augustinus propheta mentem & verba explicat: Vidi malos & displicuit mihi Deus: Hoc enim volebam ut non permitteret Deus malos esse felices. Nempe quia audecens, per veritatem, iniustum & ideo intelligi & impossibile Deo: itaque subijcit Augustinus: Intelligat homo, nunquam hoc permittit Deus. Sed ideo malus felix putatur, quia quid sit felicitas, ignoratur. Ex quo fit ut idem sanctus dicat: Magnam esse vim quaestiois, magnam difficultatem, magnam laborem, & quasi inextricabilem, ut cognoscatur quomodo & iustus sit Deus, & res humanae ceterae, & non sit iniquus quod peccatores felicitatem habent in terra, & iusti plerumque fatigantur. Quamobrem quicunque sive veniunt sive fallunt colunt aut coluerunt Deum non manus Ethnici quam fideles, ista quaestio ne perturbata sunt: ut qui viderent iustitiae repugnare, ut impij felicitate fruerebantur. Et quae quae lo hic est: anxia perturbationis, quae umbra iustae offensionis, si Deus possit praemiorum penarumque vices prohiberi suo commutare? Quosane magis mirum est, inter solos Christianos aliquos repositos esse qui in istud paradoxum praemii sapientiae subtilitate progressi sint.

Quid ergo iustitiam humanam in immensum a divina superati, creatura rationalis ingratate non possit, ex hac vena manat quod omnium sane mentis iudicium, illa ataxia vellet iniusta offenditur, cum impijs hominibus iustorum praemium dari viderit aut putaverit. Teltatur hoc Augustinus diversis locis. Nam inde est id quod supra dixit, in latro velletur in calum qui non offenderetur? Inde est illa Ieremia, illa Habacuc, illa Davidis querimonia tanquam de re inspectem absurdissima & iniustissima quod pace & felicitate fructuorum mali: Mei pane motus sunt pedes pedes effusi sunt gressus mei. Quanta rerum perturbatio videri debuit, ubi vir tanctos velut indigna Dei iustitia fieri, certens periclitatur. Et quid erat hoc tantum nefas, quo Deus sperguntur defertur? Quia zelari sepe iniquos pacem peccatorum videns. Nimitum hoc vult, ut Augustinus propheta mentem & verba explicat: Vidi malos & displicuit mihi Deus: Hoc enim volebam ut non permitteret Deus malos esse felices. Nempe quia audecens, per veritatem, iniustum & ideo intelligi & impossibile Deo: itaque subijcit Augustinus: Intelligat homo, nunquam hoc permittit Deus. Sed ideo malus felix putatur, quia quid sit felicitas, ignoratur. Ex quo fit ut idem sanctus dicat: Magnam esse vim quaestiois, magnam difficultatem, magnam laborem, & quasi inextricabilem, ut cognoscatur quomodo & iustus sit Deus, & res humanae ceterae, & non sit iniquus quod peccatores felicitatem habent in terra, & iusti plerumque fatigantur. Quamobrem quicunque sive veniunt sive fallunt colunt aut coluerunt Deum non manus Ethnici quam fideles, ista quaestio ne perturbata sunt: ut qui viderent iustitiae repugnare, ut impij felicitate fruerebantur. Et quae quae lo hic est: anxia perturbationis, quae umbra iustae offensionis, si Deus possit praemiorum penarumque vices prohiberi suo commutare? Quosane magis mirum est, inter solos Christianos aliquos repositos esse qui in istud paradoxum praemii sapientiae subtilitate progressi sint.

Quid ergo iustitiam humanam in immensum a divina superati, creatura rationalis ingratate non possit, ex hac vena manat quod omnium sane mentis iudicium, illa ataxia vellet iniusta offenditur, cum impijs hominibus iustorum praemium dari viderit aut putaverit. Teltatur hoc Augustinus diversis locis. Nam inde est id quod supra dixit, in latro velletur in calum qui non offenderetur? Inde est illa Ieremia, illa Habacuc, illa Davidis querimonia tanquam de re inspectem absurdissima & iniustissima quod pace & felicitate fructuorum mali: Mei pane motus sunt pedes pedes effusi sunt gressus mei. Quanta rerum perturbatio videri debuit, ubi vir tanctos velut indigna Dei iustitia fieri, certens periclitatur. Et quid erat hoc tantum nefas, quo Deus sperguntur defertur? Quia zelari sepe iniquos pacem peccatorum videns. Nimitum hoc vult, ut Augustinus propheta mentem & verba explicat: Vidi malos & displicuit mihi Deus: Hoc enim volebam ut non permitteret Deus malos esse felices. Nempe quia audecens, per veritatem, iniustum & ideo intelligi & impossibile Deo: itaque subijcit Augustinus: Intelligat homo, nunquam hoc permittit Deus. Sed ideo malus felix putatur, quia quid sit felicitas, ignoratur. Ex quo fit ut idem sanctus dicat: Magnam esse vim quaestiois, magnam difficultatem, magnam laborem, & quasi inextricabilem, ut cognoscatur quomodo & iustus sit Deus, & res humanae ceterae, & non sit iniquus quod peccatores felicitatem habent in terra, & iusti plerumque fatigantur. Quamobrem quicunque sive veniunt sive fallunt colunt aut coluerunt Deum non manus Ethnici quam fideles, ista quaestio ne perturbata sunt: ut qui viderent iustitiae repugnare, ut impij felicitate fruerebantur. Et quae quae lo hic est: anxia perturbationis, quae umbra iustae offensionis, si Deus possit praemiorum penarumque vices prohiberi suo commutare? Quosane magis mirum est, inter solos Christianos aliquos repositos esse qui in istud paradoxum praemii sapientiae subtilitate progressi sint.

Quid ergo iustitiam humanam in immensum a divina superati, creatura rationalis ingratate non possit, ex hac vena manat quod omnium sane mentis iudicium, illa ataxia vellet iniusta offenditur, cum impijs hominibus iustorum praemium dari viderit aut putaverit. Teltatur hoc Augustinus diversis locis. Nam inde est id quod supra dixit, in latro velletur in calum qui non offenderetur? Inde est illa Ieremia, illa Habacuc, illa Davidis querimonia tanquam de re inspectem absurdissima & iniustissima quod pace & felicitate fructuorum mali: Mei pane motus sunt pedes pedes effusi sunt gressus mei. Quanta rerum perturbatio videri debuit, ubi vir tanctos velut indigna Dei iustitia fieri, certens periclitatur. Et quid erat hoc tantum nefas, quo Deus sperguntur defertur? Quia zelari sepe iniquos pacem peccatorum videns. Nimitum hoc vult, ut Augustinus propheta mentem & verba explicat: Vidi malos & displicuit mihi Deus: Hoc enim volebam ut non permitteret Deus malos esse felices. Nempe quia audecens, per veritatem, iniustum & ideo intelligi & impossibile Deo: itaque subijcit Augustinus: Intelligat homo, nunquam hoc permittit Deus. Sed ideo malus felix putatur, quia quid sit felicitas, ignoratur. Ex quo fit ut idem sanctus dicat: Magnam esse vim quaestiois, magnam difficultatem, magnam laborem, & quasi inextricabilem, ut cognoscatur quomodo & iustus sit Deus, & res humanae ceterae, & non sit iniquus quod peccatores felicitatem habent in terra, & iusti plerumque fatigantur. Quamobrem quicunque sive veniunt sive fallunt colunt aut coluerunt Deum non manus Ethnici quam fideles, ista quaestio ne perturbata sunt: ut qui viderent iustitiae repugnare, ut impij felicitate fruerebantur. Et quae quae lo hic est: anxia perturbationis, quae umbra iustae offensionis, si Deus possit praemiorum penarumque vices prohiberi suo commutare? Quosane magis mirum est, inter solos Christianos aliquos repositos esse qui in istud paradoxum praemii sapientiae subtilitate progressi sint.

Quid ergo iustitiam humanam in immensum a divina superati, creatura rationalis ingratate non possit, ex hac vena manat quod omnium sane mentis iudicium, illa ataxia vellet iniusta offenditur, cum impijs hominibus iustorum praemium dari viderit aut putaverit. Teltatur hoc Augustinus diversis locis. Nam inde est id quod supra dixit, in latro velletur in calum qui non offenderetur? Inde est illa Ieremia, illa Habacuc, illa Davidis querimonia tanquam de re inspectem absurdissima & iniustissima quod pace & felicitate fructuorum mali: Mei pane motus sunt pedes pedes effusi sunt gressus mei. Quanta rerum perturbatio videri debuit, ubi vir tanctos velut indigna Dei iustitia fieri, certens periclitatur. Et quid erat hoc tantum nefas, quo Deus sperguntur defertur? Quia zelari sepe iniquos pacem peccatorum videns. Nimitum hoc vult, ut Augustinus propheta mentem & verba explicat: Vidi malos & displicuit mihi Deus: Hoc enim volebam ut non permitteret Deus malos esse felices. Nempe quia audecens, per veritatem, iniustum & ideo intelligi & impossibile Deo: itaque subijcit Augustinus: Intelligat homo, nunquam hoc permittit Deus. Sed ideo malus felix putatur, quia quid sit felicitas, ignoratur. Ex quo fit ut idem sanctus dicat: Magnam esse vim quaestiois, magnam difficultatem, magnam laborem, & quasi inextricabilem, ut cognoscatur quomodo & iustus sit Deus, & res humanae ceterae, & non sit iniquus quod peccatores felicitatem habent in terra, & iusti plerumque fatigantur. Quamobrem quicunque sive veniunt sive fallunt colunt aut coluerunt Deum non manus Ethnici quam fideles, ista quaestio ne perturbata sunt: ut qui viderent iustitiae repugnare, ut impij felicitate fruerebantur. Et quae quae lo hic est: anxia perturbationis, quae umbra iustae offensionis, si Deus possit praemiorum penarumque vices prohiberi suo commutare? Quosane magis mirum est, inter solos Christianos aliquos repositos esse qui in istud paradoxum praemii sapientiae subtilitate progressi sint.

Quid ergo iustitiam humanam in immensum a divina superati, creatura rationalis ingratate non possit, ex hac vena manat quod omnium sane mentis iudicium, illa ataxia vellet iniusta offenditur, cum impijs hominibus iustorum praemium dari viderit aut putaverit. Teltatur hoc Augustinus diversis locis. Nam inde est id quod supra dixit, in latro velletur in calum qui non offenderetur? Inde est illa Ieremia, illa Habacuc, illa Davidis querimonia tanquam de re inspectem absurdissima & iniustissima quod pace & felicitate fructuorum mali: Mei pane motus sunt pedes pedes effusi sunt gressus mei. Quanta rerum perturbatio videri debuit, ubi vir tanctos velut indigna Dei iustitia fieri, certens periclitatur. Et quid erat hoc tantum nefas, quo Deus sperguntur defertur? Quia zelari sepe iniquos pacem peccatorum videns. Nimitum hoc vult, ut Augustinus propheta mentem & verba explicat: Vidi malos & displicuit mihi Deus: Hoc enim volebam ut non permitteret Deus malos esse felices. Nempe quia audecens, per veritatem, iniustum & ideo intelligi & impossibile Deo: itaque subijcit Augustinus: Intelligat homo, nunquam hoc permittit Deus. Sed ideo malus felix putatur, quia quid sit felicitas, ignoratur. Ex quo fit ut idem sanctus dicat: Magnam esse vim quaestiois, magnam difficultatem, magnam laborem, & quasi inextricabilem, ut cognoscatur quomodo & iustus sit Deus, & res humanae ceterae, & non sit iniquus quod peccatores felicitatem habent in terra, & iusti plerumque fatigantur. Quamobrem quicunque sive veniunt sive fallunt colunt aut coluerunt Deum non manus Ethnici quam fideles, ista quaestio ne perturbata sunt: ut qui viderent iustitiae repugnare, ut impij felicitate fruerebantur. Et quae quae lo hic est: anxia perturbationis, quae umbra iustae offensionis, si Deus possit praemiorum penarumque vices prohiberi suo commutare? Quosane magis mirum est, inter solos Christianos aliquos repositos esse qui in istud paradoxum praemii sapientiae subtilitate progressi sint.

Quid ergo iustitiam humanam in immensum a divina superati, creatura rationalis ingratate non possit, ex hac vena manat quod omnium sane mentis iudicium, illa ataxia vellet iniusta offenditur, cum impijs hominibus iustorum praemium dari viderit aut putaverit. Teltatur hoc Augustinus diversis locis. Nam inde est id quod supra dixit, in latro velletur in calum qui non offenderetur? Inde est illa Ieremia, illa Habacuc, illa Davidis querimonia tanquam de re inspectem absurdissima & iniustissima quod pace & felicitate fructuorum mali: Mei pane motus sunt pedes pedes effusi sunt gressus mei. Quanta rerum perturbatio videri debuit, ubi vir tanctos velut indigna Dei iustitia fieri, certens periclitatur. Et quid erat hoc tantum nefas, quo Deus sperguntur defertur? Quia zelari sepe iniquos pacem peccatorum videns. Nimitum hoc vult, ut Augustinus propheta mentem & verba explicat: Vidi malos & displicuit mihi Deus: Hoc enim volebam ut non permitteret Deus malos esse felices. Nempe quia audecens, per veritatem, iniustum & ideo intelligi & impossibile Deo: itaque subijcit Augustinus: Intelligat homo, nunquam hoc permittit Deus. Sed ideo malus felix putatur, quia quid sit felicitas, ignoratur. Ex quo fit ut idem sanctus dicat: Magnam esse vim quaestiois, magnam difficultatem, magnam laborem, & quasi inextricabilem, ut cognoscatur quomodo & iustus sit Deus, & res humanae ceterae, & non sit iniquus quod peccatores felicitatem habent in terra, & iusti plerumque fatigantur. Quamobrem quicunque sive veniunt sive fallunt colunt aut coluerunt Deum non manus Ethnici quam fideles, ista quaestio ne perturbata sunt: ut qui viderent iustitiae repugnare, ut impij felicitate fruerebantur. Et quae quae lo hic est: anxia perturbationis, quae umbra iustae offensionis, si Deus possit praemiorum penarumque vices prohiberi suo commutare? Quosane magis mirum est, inter solos Christianos aliquos repositos esse qui in istud paradoxum praemii sapientiae subtilitate progressi sint.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.

Isrl. 60. in.